

TALOUSARVIO VUODELLE 2022 TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023-2024

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	3
1.2 Kuntatalouden näkymät	3
1.3 Pyhännän kunnan taloudelliset lähtökohdat ja kehitysnäkymät.....	3
1.4 Kuntastrategia.....	7
1.5 Kunnan organisaatio ja henkilösuunnitelma.....	8
1.6 Vuoden 2021 talousarvion rakenne	11
1.7 Talousarvion sitovuus.....	11
1.8 Talousarvion muuttaminen	12
2 KÄYTTÖTALOUSOSA.....	13
2.1 Kunnan yleiset tavoitteet	13
2.2 Konsernitavoitteet.....	13
100 Vaalit	16
120 Tilintarkastus	16
KUNNANHALLITUS	16
130 Yleinen hallinto	16
140 Sosiaali- ja terveystoimet.....	18
150 Muut palvelut	18
160 Elinkeinoelämän edistäminen.....	19
200 Maaseudun kehittäminen.....	21
SIVISTYSLAUTAKUNTA	22
400 Hallinto ja sivistystoimisto	22
405 Keskuskeittiö	22
410 Perusopetus.....	23
420 Esiopetus	23
430 Päivähoito	24
460 Vapaa-aikatoimi	25
490 Kulttuuritoimi	25
TEKNINEN LAUTAKUNTA	27
500 Hallinto ja tekninen toimisto	27
510 Yhdyskuntasuunnittelu	27
530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito.....	28
540 Maa- ja metsätilat, ympäristöhuolto	28
550 Jätehuolto.....	29
555 Energiahuolto	29
560 Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet.....	30
600 Rakennusvalvonta.....	30
3 TULOSLASKELMAOSA.....	32
3.1 Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut	35
4 INVESTOINTIOSA.....	36
5 RAHOITUSOSA	41
5.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut	41
6 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETOLASKELMA	43
7 JÄTEVESILAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	44

1 TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

(Valtionvarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2021)

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-epidemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

1.2 Kuntatalouden näkymät

(Valtionvarainministeriö, Kuntatalousohjelma 2022-2025 syksy 2021)

Syksyn 2021 kuntatalousohjelma on laadittu valtion vuoden 2022 talousarvioesityksen yhteydessä. Laadittu ohjelma tarkentaa keväällä 2021 julkaistua, vuosia 2022–2025 koskevaa kuntatalousohjelmaa. Kuntatalouden tilaa ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen kuvataan ohjelmassa uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta. Hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu ohjelmassa niiltä osin kuin toimenpiteistä on olemassa hallituksen päätökset ja toimenpiteiden vaikutukset ovat tiedossa.

Kuntatalousohjelma syventää talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta.

Valtiovarainministeriön kansantalousosasto on valmistellut kuntatalouden kehitysarvion, joka esitetään kuntatalousohjelmassa kuntien kirjanpidon käsittein.

Kuntatalousohjelma on valmisteltu valtiovarainministeriön nimeämässä sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto. Valtion ja kuntien välinen neuvottelu on käyty Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sekä sille valmistelutyötä tekevässä talousjaostossa. Hallitus on käsitellyt kuntatalousohjelman valtion vuoden 2022 talousarvioesitystä koskevissa neuvotteluissa.

1.3 Pyhännän kunnan taloudelliset lähtökohdat ja kehitysnäkymät

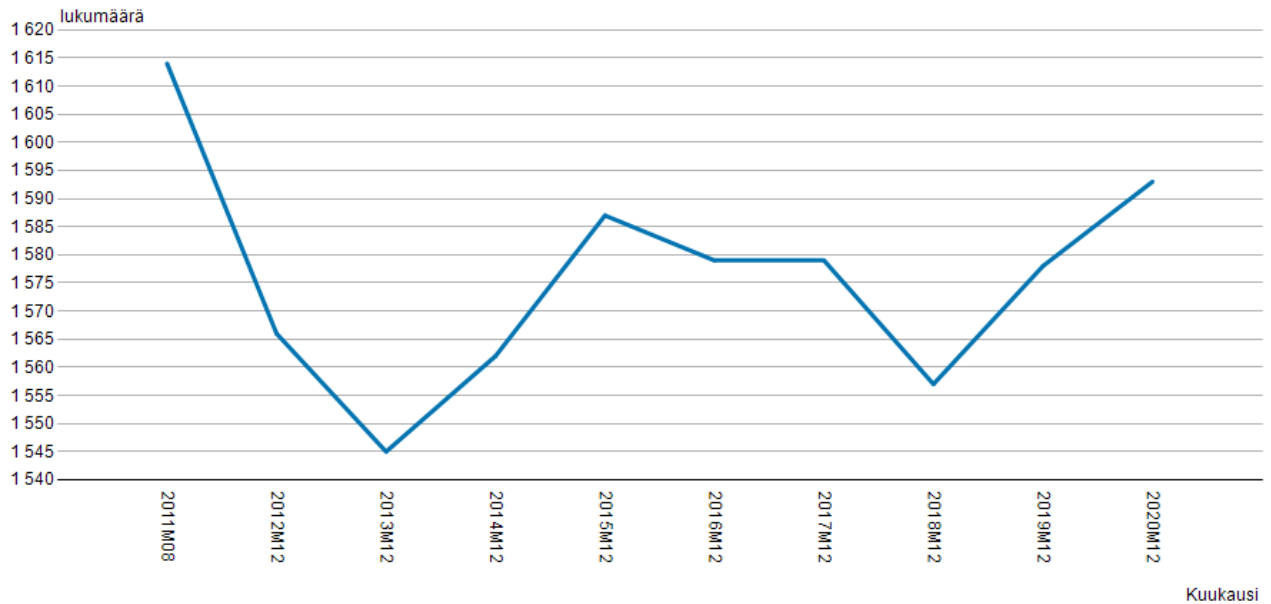
Pyhännän kunnan tilikauden tulos vuonna 2020 oli alijäämäinen n. 8000 € ja tulos parani vuoteen 2019 verrattuna n. 56500 €. Kunnan taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää n. 3,9 milj. €.

Vuoden 2020 aikana ei nostettu pitkäaikaista lainaa jota vuoden 2020 lopussa oli n. 958 000 € (v. 2019 n.1392 000 €). Asukaskohtainen pitkäaikainen lainamäärä oli n. 600 euroa. Lyhytaikaista lainaa vuoden 2020 lopussa oli 3 milj. € (v. 2019 2,8 milj. €). Vuoden 2021 aikana on nostettu pitkäaikaista lainaa 1 milj ja lainoja lyhennetään n. 433 000 euroa kuluvan talousarviovuoden aikana. Lyhytaikainen laina on lisääntynyt 300 000 eurolla ja sitä on vuoden 2021 lopussa 3,3 milj. €.

Vuoden 2022 talousarvion laadintaan liittyviä epävarmuustekijöitä ovat koronaepidemian, erikoissairaanhoidon ja vuosittain kasvavien muiden SOTE-menojen, joita on vaikea tarkasti budjetoida. Tuulipuistosta tulevat kiinteistöverotuotot kompensoivat kasvavia kustannuksia, joten nämä mahdollistavat talouden pitämisen tasapainossa myös tulevina vuosina.

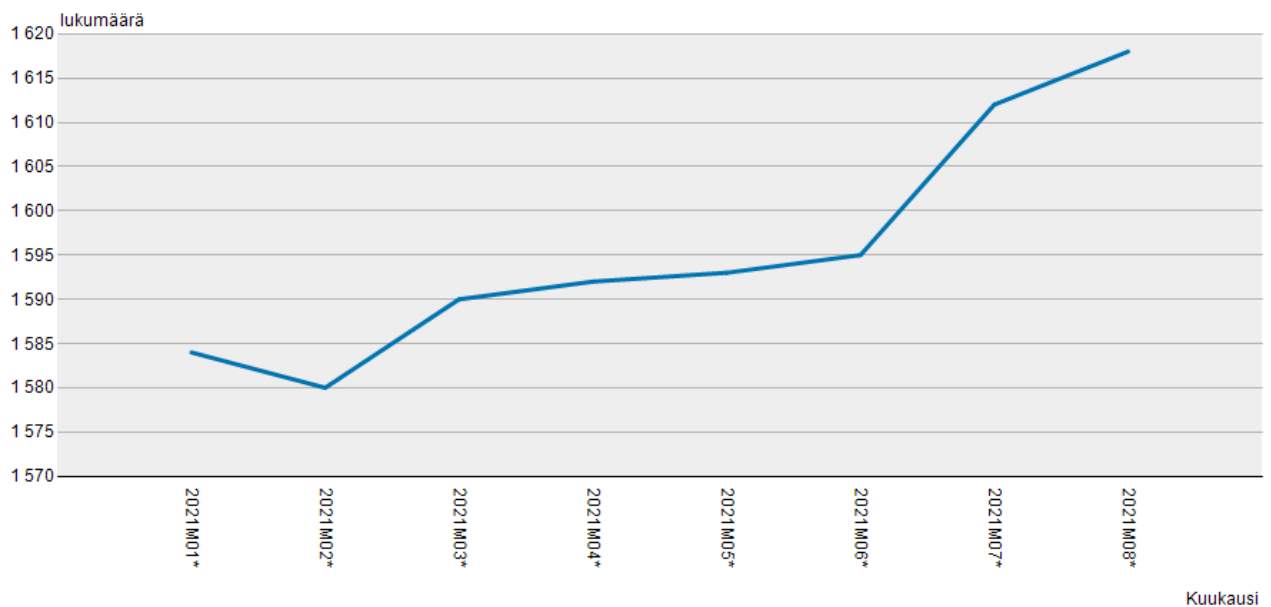
Asukasluku 2011/8-2021/8

Väestönmuutokset muuttujina Kuukausi. Pyhäntä, Väkiluku.

Lähde: Syntyneet, Tilastokeskus

Väestönmuutosten ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Pyhäntä, Väkiluku.

Väestösuunnitelma vuosille 2022-2024

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos %
2020	1594	0,0
2021	1618	1,5
2022	1626	0,5
2023	1634	0,5
2024	1642	0,5

Pyhännän kunnan vahvuutena on monipuoliset ja voimakkaasti kasvavat elinkeinot. Talo- ja elintarviketeollisuudessa on investoitu rakennuksiin, koneisiin ja tuotekehitykseen. Nämä toimenpiteet yrityksissä ovat mahdollistaneet liikevaihdon kehityksen ja uusien työpaikkojen syntymisen. Pyhännän kuntaan on sijoittunut myös suurhankkeita mm. Piiparinmäen tuulipuisto, mikä tuo alkuvaiheessa lähes miljoonan euron kiinteistöverotulot vuodessa helpottaen tulevien vuosien taloutta osittain. Lisäksi Konnunsuolla, Pyöriännevalalla ja Pilpankankaalla on käynnistymässä tuulipuistohankkeet, jotka olisivat toiminnassa vuoden 2024/2025 vaihteessa. Kuntaan on sijoittunut myös uuttaa liiketoimintaan lisäten siten palvelun tarjontaan yrityksille ja kuntalaisille. Yritysten kasvun osalta on kunnassa myös varauduttava taantumaan yrityksissä, mikä voi vaikuttaa merkittävästi verokertymään tulevina vuosina.

Nykyisten yritysten kasvun ja uusien yritysten sijoittumisen on tehnyt mahdolliseksi kunnan luomat toimintaedellytykset monipuoliselle yritystoiminnalle yhdessä verkostojen kanssa. Kunta on panostanut infraan ennakoiden ja ollut mukana rakentamassa tuotantotiloja alkaville yrityksille. Pitkään kunnassa toimiville yrityksille on myyty systemaattisesti vuokralle olleet tuotantotilat. Kunnan päätöksenteon ketteryys, yhteinen näkemys tavoitteista ja toimenpiteistä sekä riskinotto kyky ovat luoneet perustan säilyttää Pyhääntä Suomen teollistuneimpana kuntana.

Kiinteistö- ja yhteisöverotulojen lisäksi kunta tarvitsee kasvua palkkatuloveroista. Pyhännän kunnan yrityksiin kuljetaan merkittävästi töissä muilta paikkakunnilta, jonka vuoksi kunnan työpaikkaomavaraisuus on noin 140. Jotta Pyhännälle saadaan lisää asukkaita ja osaavaa työvoimaa yrityksille, niin tarvitaan kunnan sekä yritysten panostusta mm:

- vuokratasoltaan kilpailukykyisiä uusia asuntoja sekä vanhojen asuntojen pitämistä asuttavassa kunnossa
- hyviä tontteja, joihin perheet voisivat rakentaa omakotitaloja
- sijoittajia, joilla on halu rakentaa Pyhännälle uusia asuntoja
- kehittyvät harrastusmahdollisuudet
- kiinnostavia ja monipuolisia työpaikkoja, jossa on mahdollista kehittyä
- riittävät lähipalvelut

Kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen pitää panostaa mm.

- nuorten koulutusmahdollisuuksien kehittäminen yhdessä verkostojen ja yritysten kanssa
- nuorten mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy
- ikääntyvien ihmisten kotona-asumiseen ja ihmisarvoiseen elämään
- lähipalveluiden turvaaminen pitkälle tulevaisuuteen uuden hyvinvointikeskuksen avulla
- digitaalisia palveluita kehittämällä
- kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen
- osallistamisen ja vuorovaikutuksen lisääminen

Kunnissa yleisesti ollaan kovaa vauhtia menossa entistä ekologisempaan ja hiilineutraalisempaan suuntaan. Pyhännän vahvuutena on kasvava uusituvan energian tuotanto tuulipuistojen kautta.

Taajaman arkkitehtuuri, siisteys ja viihtyvyys tuo hyvinvointia kuntalaisille sekä antaa Pyhännästä myönteisen kuvan täällä kävijöille. Kunnan sivukyläen kehittäminen ja luonnon mahdollisuuksien hyödyntäminen lisäävät kunnan elinvoimaa ja vetovoimaa.

Yritysten ja asukkaiden kiinnostus kuntaa kohtaan riippuu usein kunnan maineesta. Kunnan vahvuuksista ja mahdollisuuksista pitääkin markkinoida aktiivisesti eri kanavien kautta, jotta tavoitetaan meille tärkeät kohderyhmät. Markkinointi ja viestintä ei kuulu pelkästään johtavassa asemassa oleville henkilöille, vaan meidän pitää pystyä innostamaan mahdollisimman monia luomaan viestinnällä positiivista kuvaa kunnasta. Yhteistyökumppaneiden ja verkostojen osaamista kannattaa hyödyntää, kun suunnitellaan viestinnän vaikuttavuutta.

Kolmannen sektorin merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan kehittymiselle on erittäin merkityksellinen. Heidän kanssaan kannattaa syventää yhteistyötä ja kuunnella heidän ideoitaan eri osa-alueiden kehittämiseksi.

Koronapandemia on kasvattanut teollisuusyritysten liikevaihtoa ja sitä kautta osaavan työvoiman tarvetta. Osaavan työvoiman saaminen onkin keskeinen haaste yrityksissä tulevaisuudessa. Tällä hetkellä yrityksissä työskentelee monia kansallisuuksia, jotka ovatkin rikastuttaneet samalla kunnan kulttuuria. Jatkossakin yritykset tarvitsevat työperäistä maahanmuuttoa turvaamaan henkilöstöresurssien riittävyyden. Kunnan kustannuksia koronapandemia on lisännyt suoraan ja välillisesti mm. suojainten käyttö, testaukset ja rokotukset. Samalla on kunnan suorat kustannukset pienentyneet ja ajankäyttö tehostunut, kun kokouksen voidaan pitää pääosin etänä, ilman matkustamista. Isossa kuvassa koronapandemia on vienyt kehitystä eteenpäin monissa prosesseissa.

Kunnan omistamien yhtiöiden tuottavuutta ja talouden tilannetta pitää seurata reaaliajassa ja reagoida nopeasti heikkouksiin omistajaohjauksella. Lähtökohtaisesti pitää varmistaa, että yhtiöissä toimitaan jatkuvan kehittämisen periaatteella ja sellaisilla resursseilla, joilla toiminta kehittyy tavoitteiden mukaiseen suuntaan. Mikäli toimintamalli ja resurssit eivät vastaa tulevaisuuden tarpeita, niin pitää olla valmius tehdä konkreettisia muutoksia.

Kunnan keskeisenä voimavarana on osaava ja motivoitunut henkilöstöresurssi. Henkilöstön koulutukseen pitää panostaa ja kiinnittää entistä enemmän huomioita hyvinvointiin. Roolit ja vastuut pitää olla sellaiset, että ne vastaavat kunkin henkilön parasta osaamista ja kehityspolkua. Johtamisen pitää tukea henkilöstön jaksamista ja toimintaa jatkuvan kehittämisen periaatteella. Henkilöstön oma-aloitteisuuteen kannustetaan, jotta jokainen pystyy kehittämään omia prosessejaan tuottavuusnäkökulmat ja työn mielekkyys huomioiden. Digitaalisuuden tuomat mahdollisuudet pitää huomioida kaikessa toiminnassa. Hallinnon ja perinteisten vastuiden lisäksi resursseja pitää olla riittävästi varattuna kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, kuntouttavaan työtoimintaan, elinkeinojen kehittämiseen sekä työllisyyden hoitoon.

Kunnan talouden tasapaino ja sitä kautta kehittyminen on kiinni verotulojen kertymästä ja suunnitelmallisesta talouden hoidosta. Kuntaliiton mukaan kuntatalous tulee olemaan entistä haasteellisempaan tulevan vuonna, koska yhteisöverojen määrä tulee pienemään. Kuntatalouden tasapainoon vaikuttaa merkittävästi mm.

- yritysten kasvun kautta tuleva yhteisövero
- suurhankkeiden kautta tuleva kiinteistövero
- paikkakunnalle työnperässä muuttavien henkilöiden palkkatulovero
- rahoituskulut lyhytaikaisista ja pitkäaikaisista lainoista
- poistojen määrä
- hoito- ja hoivapalveluiden kustannusten kehitys
- perhe- ja sosiaalipalveluiden kustannusten kehitys

Tuleva vuosi kuntatalouden osalta hieman helpompi, johtuen tuulipuistohankkeen tuomasta kiinteistöverosta. Tulevien vuosien haasteena/mahdollisuutena on SOTE:n ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueille. Isossa kuvassa nähdään, että leveämmät hartiat mahdollistavat lähipalveluiden säilymisen ja niiden kehittymisen pienessä kunnassa edelleen. Nähtäväksi jää miten tulot ja menot ovat tasapainossa, kun niistä merkittävä osa siirtyy hyvinvointialueiden budjettiin. Haasteena SOTE:n kustannusrakenteessa on erittäin merkittävä nousu vuosittain hoito- ja hoivapalveluiden sekä perhe- ja sosiaalipalveluiden kustannuksissa. Myös kunnan ja konserniyhtiöiden lyhyt- ja pitkäaikaisen lainan kasvun vaikutukset pitää pystyä ennakoimaan, jottei tule yllätyksiä talouden hoidossa. Pyhännällä on hyvä tekemisen meininki ja tulevaisuus on mahdollisuus, kun jatketaan suunnitelmallista toimintaa uuden strategian pohjalta ja pitämällä kuntatalous hyvässä kunnossa ns. ”käsiöhuksella”, jottei kunta täyty missään vaiheessa kriisikunnan tunnusmerkkejä.

1.4 Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa kunnanvaltuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Pyhännän kuntastrategia vuosille 2021-2024 hyväksytään kunnanvaltuustossa vuoden 2021 aikana.

Kuntastrategia on paljon enemmän kuin kuntalain määräämä asiakirja. Se on tärkeä, päivittäistä päätöksentekoa ja työtä ohjaava työkalu, joka kirkastaa koko kuntaorganisaatiolle sekä sen sidosryhmille kunnan yhteiset päätavoitteet sekä niiden toteutumiseksi tehtävät keskeiset toimenpiteet. Strategia viitoittaa toiminnan suuntaviivat tuleville vuosille ja luo suunnitelmallisuutta tekemiseen, jättäen kuitenkin tilaa luovuudelle ja ketteryydelle ympäröivän maailman muuttuessa.

VISIO: MENESTYVÄ PYHÄNTÄ

TOIMINTATAPAMME: HUOLENPITOA YHDESSÄ

IHMISISTÄ – YRITYKSISTÄ – LUONNOSTA – MAINEESTA

KEHITYS- JA IDEOINTIPOLUN KAUTTA MENESTYSTÄ

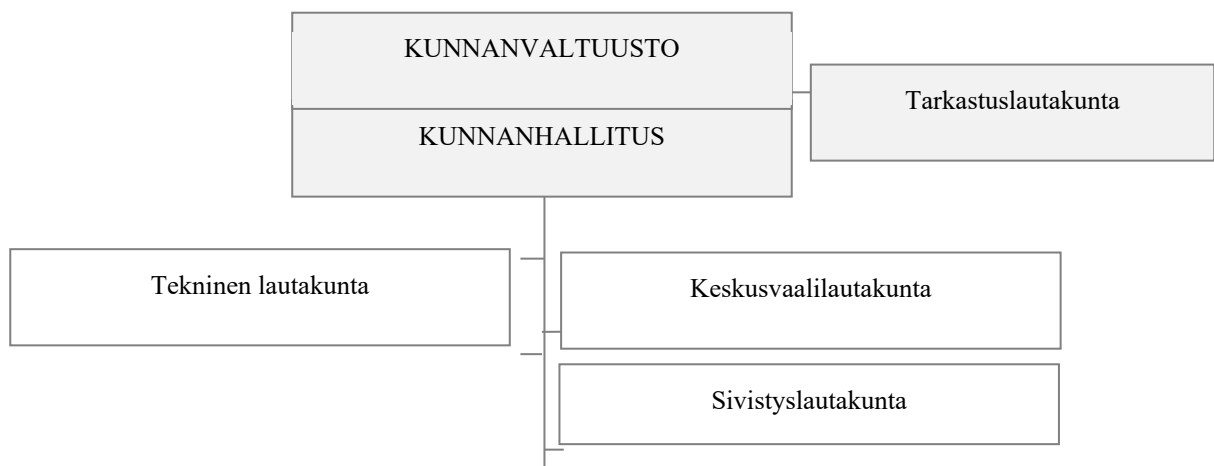

Johtamisen ja esimiesten kautta toimeenpano sekä strategia päätöksenteon pohjana.

TÄRKEIMMÄT MUUTOSMITTARIT

HYÖTY	MITTARI	2020	2022	2023	2024
Työntekijöiden hyvinvointi	Tyytyväisyyskyselyn indikaattorit (kysely tehdään vuoden välein)		Lähtötilannekysely		Paranee
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskyselyn indikaattorit (kysely tehdään kahden vuoden välein)	Lähtötilanne	Paranee		Paranee
Kuntalaisten hyvinvointi	Hyvinvointi-indikaattorit (saadaan vuosittain SOTKANETIN kautta)	Lähtötilanne	Paranee	Paranee	Paranee
Pendelöinnin väheneminen	Työpaikkaomavaraisuus (% Tilastokeskus)	130	127	123	120
Olemassa olevien yritysten kasvu	Kiinteistöveron+yhteisöveron määrän kasvu (€/vuosi)	1.080.000€	500.000€	150.000€	150.000€
Monipuolisempi elinkeinorakenne	Uusien yritysten lukumäärä (kpl/vuosi)	5	5	5	5
Kestävä kehitys	Kunnan kokonaispäästöt, (ktCO ₂ e), hiilineutraalisuomi.fi	19,4	19,00	18,50	18,00
Huoltosuhteen kestävyys	Taloudellinen huoltosuhte (hlö, Tilastokeskus)	175	172	170	168
Vetovoima ja pitovoima	Asukasluku (hlö, Tilastokeskus)	1593	1626	1634	1642
Tunnettuuden paraneminen	Positiiviset maininnat mediassa (kpl/vuosi)	15	20	25	30

1.5 Kunnan organisaatio ja henkilösuunnitelma

TILIVELVOLLISET

Kuntakonserni

Hallinto-osasto
Vaalit

Tilivelvolliset (kunnanjohtaja)

Tilivelvolliset (kunnanhallitus)
Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta
Yleinen hallinto
Sosiaali- ja terveystalvet
Muut palvelut
Elinkeinoelämän edistäminen
Maaseudun kehittämien

Sivistysosasto

Hallinto ja sivistystoimisto
Perusopetus
Keskuskeittiö
Esiopetus
Varhaiskasvatus
Vapaa-aikatoimi
Kulttuuritoimi

Tekninen osasto

Hallinto- ja tekninen toimisto
Yhdyskuntasuunnittelu
Rakennusten ja kiinteistöjen hoito
Maa- ja metsätilat ja ympäristönsuojelu
Jätehuolto ja energiahuolto
Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet
Hallinto ja rakennusvalvonta
Palo – ja pelastustoiminta

kunnanjohtaja, henkilöstö- ja talousjohtaja
kunnanjohtaja
kunnanjohtaja, henkilöstö- ja talousjohtaja
kunnanjohtaja
kunnanjohtaja

Tilivelvolliset (sivistyslautakunta)

osastopäällikkö
osastopäällikkö
osastopäällikkö, ruokapalveluesimies
osastopäällikkö
osastopäällikkö, varhaiskasvatuksen johtaja
osastopäällikkö, vapaa-ajan ohjaaja
osastopäällikkö

Tilivelvolliset (tekninen lautakunta)

rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja
rakennustarkastaja

Henkilöstösuunnitelma

Hallinto-osasto	2021	2022	2023	2024
kunnanjohtaja	1	1	1	1
henkilöstö- ja talousjohtaja	1	1	1	1
tietohallintosihiteeri	1	1	1	1
toimistosihiteeri	1,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	4,5	3,5	3,5	3,5
Sivistyslautakunta	2021	2022	2023	2024
rehtori	1	1	1	1
toimistosihiteeri	1	1	1	1
luokanopettaja	8	9	9	9
erityisopettaja	1	1,5	1	1
erityisluokanopettaja	2	2	2	2
oppilaanohjaaja-vararehtori	1	1	1	1
koulukuraattori	0,2	0,2	0,2	0,2
lehtori	7	6	6	6
koulunkäynninohjaaja	8,5	9,5	8,5	8,5
ruokapalveluesimies	1	1	1	1
ravitsemistyöntekijä	4	4,6	4,6	2
siivooja	3	3	3	3
hallinto, koulutoimisto, peruskoulu yhteensä	37,7	39,8	38,3	35,7
esiluokanopettaja	2	2	2	2
esikoulunohjaaja	2	2,5	2	2
esiopetus yhteensä	4	4,5	4	4
varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	3
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	4	6	6	6
perhepäivähoitaja	4	4	4	3
päivähoito yhteensä	12	14	14	13
vapaa-ajanohjaaja	1	1	1	1
nuoriso-ohjaaja	0,3	0,3	0,3	0,3
vapaa-aikatoimi yhteensä	1,3	1,3	1,3	1,3
kirjastovirkailija	2	2	2	2
kulttuuritoimi yhteensä	2	2	2	2
Yhteensä	57,0	61,6	59,6	56,0
Tekninen lautakunta	2021	2022	2023	2024
rakennustarkastaja	1	1	1	1
toimistosihiteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	1,5	1,5	1,5	1,5
YHTEENSÄ	63,0	66,6	64,6	61,0

Kunnanhallitus on 12.10.2020 § 159 muuttanut hallintosihiteerin virkanimikkeen tietohallintosihiteeriksi.

1.6 Vuoden 2022 talousarvion rakenne

Vuoden 2022 talousarvion laatimissuhteet hyväksyttiin kunnanhallituksessa 20.9.2021 ja toimielimet jättivät talousarvioesityksensä 6.10.2021.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtävälueellaan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan miten, rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan ja kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioasetelma noudattaa kuntaliiton suositusta ja muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

1.7 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Käyttötalousosan toimintatulot ja -kulut käsittävät sisäiset ja ulkoiset erät.

Pyhännän kunnan talousarvion 2022 sitovuustasot valtuustoon nähden;

Käyttötalousosa

- toiminnalliset tavoitteet
- tulosalueiden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, toimintakate

Investointiosa;

- irtain omaisuus, toimielimittäin
- muut investoinnit hankkeittain

Tuloslaskelma;

• verotulot	Brutto
• valtionosuudet	Brutto
• korkokulut	Brutto
• muut rahoitustuotot	Brutto
• muut rahoituskulut	Brutto

Rahoituslaskelma;

• antolainasaamisten lisäykset	Brutto
• antolainasaamisten vähennys	Brutto
• pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto
• pitkäaikaisten lainojen vähennys	Brutto
• lyhytaikaisten lainojen muutos	Netto

1.8 Talousarvion muuttaminen

Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisvelvoite koskee sekä tavoitteita että niiden edellyttämiä määrärahoja ja tuloarvioita. Esimerkiksi määrärahan korottamisen tai alentamisen yhteydessä on arvioitava, ovatko asetetut tavoitteet oikeassa suhteessa muutettuihin määrärahoihin ja tuloarvioihin.

Kuntien yhteistoimintatehtävissä talousarvion tehtävistä muutoksista päättää vastuukunnan valtuusto. Esitys talousarvion muuttamiseksi annetaan sopimuskunnalle tiedoksi ennen valtuuston kokousta, jossa muutoksesta on tarkoitus päättää. Menettelystä on sovittava tarkemmin yhteistyösopimuksessa.

Kunnan hallintosäännössä on määräys, että talousarvion tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tällaisia poikkeustapauksia ovat esimerkiksi oleelliset kunnan rahoitustarpeeseen vaikuttavat muutokset.

Talousarviopoikkeamisista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1 Kunnan yleiset tavoitteet

Palvelusuunnitelma:

Kunnan toiminnan keskeisenä tehtävänä on laadukkaiden ja tarvetta vastaavien palveluiden tuottaminen kuntalaisille, pitämällä kuntatalous vakaana. Kunta huomioi toiminnassaan ja päätöksenteossään kuntalain asettamat vaatimukset. Kunnassa toimivien yritysten toimintaympäristöä kehitetään rakentamalla infraa, pitämällä teollisuustilat hyvässä kunnossa sekä asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisäämällä.

Tavoitteet:

Viihtyvyyden ja hyvinvoinnin parantaminen
Vuokra-asuntojen lisääminen
Nykyisten yritysten kasvun turvaaminen ja uusien yritysten sijoittuminen kuntaan
Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja päästöjen pienentäminen
Kunnan vetovoimaisesta maineesta huolehtiminen

Tunnusluvut:

Asukasluku vuoden lopussa 1626

2.2 Konsernitavoitteet

Pyhännän kuntakonserni:

Tytäryhteisöt

	Kunnan omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit	100,00 %
Kiinteistö Oy Ukonojankartano	100,00 %
As Oy Pyhännän Kirkkotie	65,24 %
Pyhännän Vesi Oy	63,70 %
Pyhännän Malmitori Oy	60,06 %
As Oy Pyhännän Tavastkenkä	50,28 %

Osakkuusyhteisöt

Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy	21,00 %
---------------------------------	---------

Kuntayhtymät

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	0,56 %
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	1,11 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,49 %

Konserniyhteisöön kuuluvat tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt noudattavat toiminnassaan Pyhännän kunnan konserniohjetta. Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.9.2019 § 40. Kuntayhtymissä konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi asettaa tavoitteita konsernijohtolle koskien tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa.

Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit

Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit on Pyhännän kuntakonserniin kuuluva tytäryhteisö, joka on perustettu 31.12.2014 ja rekisteröity kaupparekisteriin. 29.1.2015. Pyhännän kunnan omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Yhtiön toimialana on omistamiensa teollisuus- ja liiketoimitilojen edelleen vuokraaminen ja myyminen.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vastuiden selkeyttäminen ja isännöintitoiminnan tehostaminen

- Kannattavuuden seuranta
  - Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus
  - Teollisuus- ja liiketiloihin tehdään tarvittavat korjaus- ja ylläpitotyöt
  - Kaikki teollisuushallit liikekeskuksessa olevat liiketilat ja vapaat paikat pylonissa ovat vuokrattuina yrittäjille.
  - Käydään neuvotteluja tilojen myymisestä yrittäjille
  - Joustava toiminta ja ketteryys varmistetaan kassavirralla
- Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushalleille laaditaan vuosikohtainen toimintasuunnitelma.

Taloudelliset tavoitteet

- Vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot

Kiinteistö Oy Ukonojankartano

Kiinteistö Oy Ukonojankartano on Pyhännän kunnan 100 % omistama tytäryhteisö. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon omistuksessa on yhteensä 111 vuokrahuoneistoa 10 eri kohteessa.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vastuiden selkeyttäminen ja isännöintitoiminnan tehostaminen
- Vuorovaikutuksen lisääminen yhteistyökumppaneiden suuntaan ja sopimusten tiukempi valvonta
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus
- Rakennusten kuntotarkastelu vuosittain ja kunnossapito- sekä korjaussuunnitelman päivittäminen
- Tarvittavien kunnossapito- ja korjaustoimenpiteiden tekeminen, huomioiden elinkaaritarkastelu
- Vuokra-asuntojen määrän lisääminen

Taloudelliset tavoitteet

- Yhtiön tulorahoitus kattaa ylläpitokustannukset
- Tilikauden tulos on ylijäämäinen
- Vuokrat kilpailukykyisiä naapurikuntiin verrattuna
- Vuokrahinnoittelu vastaamaan asuntojen tasoa

As Oy Pyhännän Kirkkotie

Kunnan omistusosuus yhtiöstä on 65,24 %. Kunta omistaa As Oy Pyhännän Kirkkotiestä viisi huoneistoa.

Toiminnalliset tavoitteet

- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus
- Kunnossapito- ja korjaussuunnitelman noudattaminen
- Huoneistoja myydään mahdollisuuksien mukaan.

Taloudelliset tavoitteet

- Yhtiön tulorahoitus kattaa ylläpitokustannukset
- Tilikauden tulos on ylijäämäinen
- Vuokrat kilpailukykyisiä kunnassa oleviin muihin vuokra-asuntoihin verrattuna

Pyhännän Malmitori Oy

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Malmitori –nimisellä tilalla olevia rakennuksia. Pyhännän kunnan omistusosuus yhtiöstä on 60,06 %.

Toiminnalliset tavoitteet

- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus.

Taloudelliset tavoitteet

- Yhtiön tulorahoitus kattaa ylläpitokustannukset
- Tilikauden tulos on ylijäämäinen

Pyhännän Vesi Oy

Pyhännän Vesi Oy on Pyhännän kunnan 63,70 % omistama tytäryhteisö. Yhtiön tehtävänä on toimittaa kuntalaisille puhdasta vettä.

Toiminnalliset tavoitteet

- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus
- Veden turvaaminen talouksiin, maatalouteen ja yrityksille
- Tiivis yhteistyö elintarviketeollisuuden kanssa, jotta veden kierrätys huomioidaan kaikissa prosesseissa
- Käyttöveden toimitusvarmuus ja uusien linjastojen rakentaminen tarvittaessa mm. Pitkäkankaan pumppaamon suunnittelu sekä rahoituksen hakeminen toteutukseen

Taloudelliset tavoitteet

- Tilikauden tulos on ylijäämäinen.

100 Vaalit

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
A100 Vaalit							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0		0 %
TOIMINTAKULUT	-200	-5 500	-3 164	-3 164	0		-42 %
TOIMINTAKATE	-200	-5 500	-3 164	-3 164	0		-42 %

Perustelut

Vuonna 2022 toimitetaan aluevaalit ja vuonna 2023 eduskuntavaalit.

120 Tilintarkastus

Palvelusuunnitelma

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (Kuntalaki 93 ja 121 §). Tämä on poikkeus kunnanhallituksen valmisteluvelvollisuudesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus, valmistella tarkastusta koskevat asiat, arvioida valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
B120 Tilintarkastus							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0		0 %
TOIMINTAKULUT	-9 170	-11 910	-12 515	-12 515	-12 515		5 %
TOIMINTAKATE	-9 170	-11 910	-12 515	-12 515	-12 515		5 %

KUNNANHALLITUS

130 Yleinen hallinto

Palvelusuunnitelma

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista sekä kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kunnanhallituksen tehtävänä on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti johtaa ja valvoa kunnan hallintoa sekä vastata kunnallistaloudellisten ja muiden yleisten toimintaedellytysten säilymisestä. Kunnanhallitus vastaa kunnan elinkeinotoiminnan kehittämisestä.

Hallinto-osasto

Hallinto-osasto hoitaa kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan, yhteistoimintaryhmän ja tilapäisten toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät.

Henkilöstöhallinto

Kunnan yhteistoimintaelimenä toimii yhteistoimintaryhmä. Yhteistoimintaryhmän toiminta perustuu lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen, vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

Toiminnalliset tavoitteet, kunnanhallitus

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Asukastyytyväisyyskyselyn tekeminen.	Tehdään nettipohjainen asukastyytyväisyyskysely kunnan asukkaille.	Asukastyytyväisyys.
Pyhätä 2029-selvityksen käynnistäminen.	Aloitetaan selvitystyön tekeminen päätöksenteon tueksi.	Tehdyt toimenpiteet.
Arkistoinnin digitalisointi	Tehdään suunnitelma arkistoinnista	Suunnitelma on valmiina 5/2022. Uusi toimintamalli otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.
Toiminta tiedonhallintalain mukaisesti	Tehdään tiedonhallintasuunnitelma.	Suunnitelma on valmiina 5/2022. Uusi toimintamalli otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.
Tehokkaammat hankinnat.	Digitalisoidaan hankinnat esim. Clouidia.	Uusi toimintamalli on otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.
Raportoinnin ja taloushallinnon kehittäminen.	Reaaliaikainen ja visuaalinen raportointi Accunassa. Rajapintojen/vastuiden selkeyttäminen HETA:n kanssa. Uusien yhteistyökumppaneiden kartoitus ja analysointi.	Uusi toimintamalli on valmiina vuoden loppuun mennessä.

Toiminnalliset tavoitteet, henkilöstöhallinto

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Osaava ja motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstö osallistuu työtehtäviä tukevaan koulutukseen osastokohtaisten määrärahojen puitteissa. Palkkausjärjestelmän kehittäminen mm. tulospalkkaus, muut kannustinjärjestelmät.	Toteutuneet koulutuspäivät. Palkkausjärjestelmän toimintamalli rakennettu.
Toimiminen jatkuvan kehittämisen periaatteella	Lisätään vuoropuhelua ja osallistamista. Kerrotaan tavoitteista ja strategiasta laajemmin eri vastuualueille.	Ryhmäkehityskeskustelut, kehityskeskustelut, säännölliset infot eri vastuualueille.
Henkilöstön työkyvyn säilyminen ja ylläpito sekä hyvinvointi.	Riittävien työterveyshuollon palvelujen järjestäminen Pyhännällä. Riittävien resurssien ja varahenkilöjärjestelmän kehittäminen.	Palvelun saatavuus. Tunnistetaan tarpeet ajoissa.

Työkyvyttömyyskustannusten alentaminen.	Sairauspoissaolot alle 14 pv/työntekijä.
---	--

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
C130 Yleinen hallinto						
TOIMINTATUOTOT	55 984	85 620	79 070	79 070	79 070	-8 %
TOIMINTAKULUT	-566 551	-638 625	-686 137	-686 137	-686 137	7 %
TOIMINTAKATE	-510 567	-553 005	-607 067	-607 067	-607 067	10 %

140 Sosiaali- ja terveystalvet

Palvelusuunnitelma

Sosiaali- ja terveystalvet Helmi tuottaa Pyhännän kunnalle sosiaali- ja perusterveydenhuollon talvet ja ympäristöterveydenhuollon talvet. Helmen toimintasuunnitelma luettavissa Haapaveden kaupungin sivuilta www.haapavesi.fi.

Erikoissairaanhoidon talvet tuottaa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitotalvet.

Toiminnalliset talvet

Talvet	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Sosiaali- ja terveydenhuollon talvet tuottaminen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.	Talvet tuotetaan taludellisesti, uusia toimintatalvet hyödyntäen ja lainsäädännön asettamien vaatimusten mukaisesti.	Talvetjen saatavuus ja toteutunut kustannustaso.
Kustannuskilpailukyvyyn säilyttäminen.	Toiminnan tehostaminen digitaalisuuden avulla, jolloin hoitotalvet jät enemmän aikaa. Ennakoiva puuttuminen sairauspoissaoloihin ja niiden syihin. Kotona-asumisen vahvistaminen digitaalisuuden tuomilla mahdollisuuksilla ja ajankäytön optimoinnilla.	Kustannusten hallittu kasvu edellisiin vuosiin verrattuna.
Mielenterveysongelmien minimointi.	Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut.	Erikoissairaanhoidon kustannukset.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
C140 Sosiaali- ja terveystalvet						
TOIMINTATUOTOT	5 816	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-6 743 060	-6 405 000	-7 039 400	-158 400	-158 400	10 %
TOIMINTAKATE	-6 737 245	-6 405 000	-7 039 400	-158 400	-158 400	10 %

150 Muut palvelut

Palvelusuunnitelma

Muihin palveluihin kuuluvat tukityöllistäminen, nuorten työllistäminen ja asiointiliikenne. Tukityöllistämistä järjestetään pitkäaikaistyöttömien ja syrjäytymisuhan alla olevien työllistämiseksi. Nuoria, koululaisia ja opiskelijoita työllistetään työelämään tutustuttamiseksi.

Asiointiliikennettä järjestetään yleisen linja-autoliikenteen puuttuessa sivukyliltä kunnan keskusta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Työllisyyden edistäminen.	Palkkatukijaksojen tarjoaminen työmarkkinatukikelpoisille työnhakijoille.	Toteutuneet palkkatukijaksot.
	Kahden viikon kesätyöjaksojen tarjoaminen nuorille.	Toteutuneet kesätyöjaksot.
Syrjäytymisen estäminen.	Kuntouttavan työtoiminnan tehostaminen ja organisointi. Yhteistyö sosiaalitoimen, TE-toimiston ja Kelan kanssa.	Pitkäaikaistyöttömien määrän laskeminen.
Aktiivisuuden ja motivaation lisääminen työelämästä pitkään poissa olleille.	Aktivointi harrastustoimintaan ja erilaisille kursseille esim. Jokihelmen opisto. Mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy matalan kynnyksen palveluilla.	Pitkäaikaistyöttömien määrän laskeminen.
Asiointiliikenteen järjestäminen.	Asiointiliikennettä järjestetään kaikilta kyliltä.	Asiointiliikenteen määrä kylittäin.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
C150 Muut palvelut						
TOIMINTATUOTOT	28 761	41 630	31 530	31 530	31 530	-24 %
TOIMINTAKULUT	-100 129	-167 090	-140 026	-140 026	-140 026	-16 %
TOIMINTAKATE	-71 367	-125 460	-108 496	-108 496	-108 496	-14 %

160 Elinkeinoelämän edistäminen

Palvelusuunnitelma

Kunnan teollisuushalliyhtiö edistää kunnassa toimivien teollisuus- ja palveluyritysten toimintamahdollisuuksia. Maatalousyritysten toiminta edellytyksiä kehitetään eri toimenpitein. Yrityskulttuuria ja yrittäjyyttä korostava asenneilmasto edistetään koulutuksella, kunnan ja yrittäjien välisellä yhteistyöllä, mediamainonnalla ja yritysten toimintaedellytyksistä huolehtimalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Yritystoiminnan edistäminen.	<p>Yhteistyössä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa selvitetään yritystoiminnan kehittämisen tarpeet ja ne toimenpiteet, joilla voidaan edistää yritysten kasvua ja uusien yritysten syntymistä. Huomioidaan kaikessa toiminnassa ympäristönäkökulma ja ekologisuus.</p> <p>Pro-aktiivisuus yritysten suuntaan.</p> <p>Kunnan mahdollisuuksien ja vahvuuksien esille tuominen monipuolisen markkinointiviestinnän avulla</p> <p>Yrityspalveluiden tarjoaminen seutukunnan kautta. Kunta panostaa ennakkoiden infraan mm. tontteja ja toimitiloja on tarjolla, puhtaan veden saanti ja jätevesien käsittely turvataan kilpailukykyiseen hintaan teollisuudelle.</p>	<p>Tehdyt selvitykset ja suunnitelmat.</p> <p>Johtoryhmän vierailut yrityksissä ja säännöllinen yhteydenpito yrityksiin.</p> <p>Saadaan uusia yrityksiä sijoittumaan kuntaan. Kuntakuva on positiivinen.</p> <p>Toimivat yritykset kasvaa. Uusia yrityksiä syntyy vuodessa 5 kpl eri toimialoille.</p>
Hanketoimintaan osallistuminen.	Osallistutaan maksuosuudella kuntaan kohdistuviin hankkeisiin, joilla on lisäarvoa kunnan elinvoimaisuuteen, vetovoimaisuuteen ja pitovoimaan sekä osaavan työvoiman saatavuuteen.	Hankkeiden vaikuttavuus.

Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
---------------------	------------------------	-------------------	------------	------------	-----------------------

C160 Elinkeinoelämän edistäminen

TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-49 067	-72 840	-70 240	-70 240	-70 240	-4 %
TOIMINTAKATE	-49 067	-72 840	-70 240	-70 240	-70 240	-4 %

200 Maaseudun kehittäminen**Palvelusuunnitelma**

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on huolehtia maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä säädettyjen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti Haapaveden kaupungissa sekä Pyhännän, Siikalatvan ja Vaalan kunnissa.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue vastaa omalta osaltaan maaseudun ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä toiminta-alueellaan. Yhteistoiminta-alueen palveluksessa oleva maaseutuasiamies käy keskimäärin yhden päivän viikossa Pyhännällä, jolloin palvelu tuotetaan lähipalveluna sopimuksen mukaisesti.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Tarjotaan riittävät maaseutuhallinnon palvelut Pyhännällä.	Yhteistoimintasopimuksen mukainen toiminta.	Palvelujen saatavuus.
Maksetaan viljelijätuet kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta.	Hakemukset käsitellään siten, että kukin tukimuoto voidaan hyväksyä maksuun kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta.	Toteutuneet tukien maksuajat.
Vuorovaikutuksen lisääminen ja osallistaminen	Maaseutujohtaja esittelee muutaman kerran vuodessa tehdyt toimenpiteet, alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet	Palaverit luottamushenkilöiden ja kunnanjohtoon kanssa

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
C200 Maaseudun kehittäminen						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-18 847	-21 100	-20 000	-20 000	-20 000	-5 %
TOIMINTAKATE	-18 847	-21 100	-20 000	-20 000	-20 000	-5 %

C13 Kunnanhallitus

TOIMINTATUOTOT	90 561	127 250	110 600	110 600	110 600	-13 %
TOIMINTAKULUT	-7 477 654	-7 304 655	-7 855 802	-1 074 802	-1 074 802	8 %
TOIMINTAKATE	-7 387 093	-7 177 405	-7 745 202	-964 202	-964 202	8 %

SIVISTYSLAUTAKUNTA

400 Hallinto ja sivistystoimisto

Palvelusuunnitelma

Päivähoito-, varhaiskasvatus-, opetus-, kulttuuri-, ja vapaa-ajanpalveluiden hallinnointi

404 HALLINTO JA SIVISTYSTOIMISTO

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Sivistysosaston palveluiden kustannustehokas ja laadukas tuottaminen	Tuotetaan sivistysosaston sisäiset palvelut ajallaan, tiedotetaan riittävästi.	Työtyytyväisyyskysely

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
D404 Hallinto ja koulutoimisto							
TOIMINTATUOTOT	100	0	0	0	0		0 %
TOIMINTAKULUT	-40 734	-56 145	-56 914	-56 914	-56 914		1 %
TOIMINTAKATE	-40 634	-56 145	-56 914	-56 914	-56 914		1 %

Perustelut

Toisella asteella käytettävien psykologi- ja kuraattoripalvelujen käytön kustannuksista vastaa opiskelijan kotikunta. Määräraha varataan hallinto ja sivistystoimiston alle.

405 Keskuskeittiö

Palvelusuunnitelma

Keskuskeittiö tuottaa kunnan ateriapalvelut keskitetysti koululla ja osin Nestorin keittiössä. Lähtökohtana on laadukas, maistuva ja monipuolinen ruoka.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Monipuolinen ruoka	Keskuskeittiö tuottaa nykyisten ravintosuosituksen mukaista monipuolista ja maistuvaa ruokaa asiakkailleen	Asiakaspalaute, asiakastyytyväisyyskysely
Osaava henkilökunta	Keskuskeittiölle rekrytoidaan muodollisesti kelpoisia alan ammattilaisia. Keskuskeittiön henkilökuntaa koulutetaan tarpeen mukaan.	Kelpoisuus, koulutuspäivät
Kustannustietoisuus ja paikallisuus	Keskuskeittiöllä seurataan eri raaka-aineiden hinnankohitusta ja pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään lähellä tuotettuja raaka-aineita	Ateriakustannus

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
D405 Keskuskeittiö							
TOIMINTATUOTOT	406 773	435 620	449 820	449 820	449 820		3 %
TOIMINTAKULUT	-406 194	-443 660	-402 815	-402 815	-441 837		-9 %
TOIMINTAKATE	579	-8 040	47 005	47 005	7 983		-685 %

Perustelut

Osa keskuskeittiön ja Nestorin keittiön koneista ikääntyneitä, voi tulla yllättäviä uusimistarpeita.

410 Perusopetus

Palvelusuunnitelma

Perusopetuksen kasvatus- ja opetustyön tavoitteena on ympäristön tukemana tarjota oppilaalle elämässä tarvittavat monipuoliset perustiedot ja -taidot, jotta hänestä kehittyisi tasapainoinen, toimintakykyinen, vastuullinen sekä elämää arvostava ja kunnioittava ihminen.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset työntekijät/viranhaltijat	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät
Toisen asteen koulutuspaikka Pyhännän perusopetuksen päättävälle	Oppilaanohjaaja ja etsivät nuorisotyöntekijät yhteistyössä varmistavat kaikille perusopetuksen päättävälle oppilaille sopivan jatkokoulutuspaikan löytymisen	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanottaneet
Koulukiinteistön kunnosta huolehtiminen	Remontoidaan liikuntasalin pukuhuoneita.	Tehdyt toimenpiteet
Oppilaiden opiskelumotivaation kasvu	Aktivoidaan oppilaskuntaa koulun kehittämiseen	Tehdyt aloitteet

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D410 Perusopetus						
TOIMINTATUOTOT	211 918	222 700	266 700	266 700	266 700	20 %
TOIMINTAKULUT	-2 186 973	-2 403 870	-2 443 558	-2 443 558	-2 443 558	2 %
TOIMINTAKATE	-1 975 055	-2 181 170	-2 176 858	-2 176 858	-2 176 858	0 %

Perustelut

Taloudellisena ja toiminnallisena haasteena muutaman vuoden kuluttua koulun aloittavat pienet ikäluokat, mikäli lapsiperheiden kuntaan muuttoa ei tapahdu.

420 Esiopetus

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on tasapainoinen ja iloinen lapsi, joka saa kokea tekemisen ja onnistumisen riemua. Lapsen itsetunto vahvistuu ja hän ottaa huomioon myös toiset. Esikouluvuoden aikana vahvistetaan lapsen kouluvalmiuksia ja pyritään joustavaan perusopetukseen siirtymiseen.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset työntekijät/viranhaltijat	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät
Ryhmäkoot lähellä valtakunnallisia suosituksia	Huolehditaan riittävästä määrästä työntekijöitä.	Ryhmäkoko/työntekijä

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D420 Esiopetus						
TOIMINTATUOTOT	5 996	7 500	2 300	2 300	2 300	-69 %
TOIMINTAKULUT	-199 768	-213 870	-222 425	-222 425	-222 425	4 %
TOIMINTAKATE	-193 772	-206 370	-220 125	-220 125	-220 125	7 %

Perustelut

Tulevana vuotena esikouluun tulee n. 30 lasta.

430 Päivähoito

Palvelusuunnitelma

Kunnallista varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatuksen hoitopaikka järjestetään viimeistään kahden viikon kuluttua hakemuksen jättämisestä huoltajan työn tai opiskelun vuoksi hoitopaikkaa tarvitseville lapsille ja muille viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Varhaiskasvatuksen riittävä tarjonta	Varhaiskasvatuksen hoitopaikan järjestäminen lain edellytysten mukaisesti.	Täyttöaste Käyttöaste
Laadukas varhaiskasvatus	Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien kanssa. Päivähoidossa on käytettävissä Lapset Puheeksi- toimintamalli, jota tarjotaan perheille. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan käynnit toimintakauden aikana.	Käydyt vasu-keskustelut Lapset Puheeksi-toimintamallin tilasto Toteutuneet käynnit
Pätevä kasvatushenkilöstö	Lakiin perustuen riittävä määrä varhaiskasvatuksenopettajia. Täydennyskoulutus Pedatiimi kerran kuussa.	Lapsiryhmä kohtainen varhaiskasvatuksenopettaja Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti 1-2 pv/ hlö/ toimintakausi Toteutuneet kerrat

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
D430 Varhaiskasvatus							
TOIMINTATUOTOT	80 003	57 600	50 800	50 800	50 800	-12 %	
TOIMINTAKULUT	-857 095	-877 793	-866 950	-866 950	-871 180	-1 %	
TOIMINTAKATE	-777 092	-820 193	-816 150	-816 150	-820 380	0 %	

Perustelut

Varhaiskasvatustililaki ja varhaiskasvatussuunnitelma ohjaavat varhaiskasvatuksen järjestämistä, toteuttamista ja kehittämistä sekä edistää laadukkaan ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen toteutumista.

460 Vapaa-aikatoimi

Palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluita.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Suomenmallin ohjatun kerhotoiminnan vakiinnuttaminen moniammatillisena yhteistyönä.	Tarjotaan kaikille perusopetuksessa oleville ilmainen kerhotoiminta koulupäivän yhteydessä.	Ohjatut toiminnot ja kävijämäärät
Monipuoliset tapahtumat kaikille ikäryhmille	Järjestetään tapahtumia yhteistyössä riittäväillä resursseilla.	Tapahtumat ja kävijämäärät.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti
D460 Vapaa-aikatoimi						
TOIMINTATUOTOT	9 113	7 900	7 750	7 750	7 750	-2 %
TOIMINTAKULUT	-173 575	-235 750	-259 774	-259 774	-259 774	10 %
TOIMINTAKATE	-164 462	-227 850	-252 024	-252 024	-252 024	11 %

Perustelut

Vapaa-aikatoimi tuottaa ja kehittää eri tahojen kanssa yhteistyössä kuntalaisille monipuolisia vapaa-ajan palveluita.

490 Kulttuuritoimi

Palvelusuunnitelma

Pyhännän kunnan kulttuuritoimen tarkoituksena on laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen kuntalaisille sekä kuntalaisten virkistyksen, hyvinvoinnin ja sivistyksen lisääminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen.	Tarjotaan monipuolisia kulttuuripalveluja ja pyritään kuulemaan tarjonnassa ehdotuksia tapahtumista/esiintyjistä.	Tilaisuuksien määrä.
Pyritään säilyttämään lukemisharrastus.	Lainaus pysyy nykyisellä tasolla	Lainojen määrä.
Huolehditaan kirjaston aukioloaikojen riittävydestä	Kirjaston aukioloajat ovat asiakasystävälliset	Fyysiset käynnit/asukas.
Kehitetään kirjastoa monipuolisemmaksi.	Kirjasto järjestää asiakkailleen monipuolisia toimintaansa kuuluvia tapahtumia.	Tapahtumamäärä.
Kirjasto ja lukemisharrastus tutuksi.	Kirjasto tukee lasten ja nuorten lukuharrastusta järjestämällä kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja ja kirjailijavierailuja.	Lasten- ja nuorten kirjallisuuden lainauksien osuus kokonaiskirjalainauksesta. Tapahtumamäärä.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D490 Kulttuuritoimi						
TOIMINTATUOTOT	3 045	3 500	4 200	4 200	4 200	20 %
TOIMINTAKULUT	-240 992	-272 344	-286 586	-286 586	-286 586	5 %
TOIMINTAKATE	-237 947	-268 844	-282 386	-282 386	-282 386	5 %

Perustelut

Kulttuuritoimi pyrkii vastaamaan kuntalaisten tarpeisiin ja toiveisiin sekä tavoittamaan eri-ikäiset kuntalaiset monipuolisella kulttuuritarjonnalla.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D40 Sivistyslautakunta						
TOIMINTATUOTOT	716 949	734 820	781 570	781 570	781 570	6 %
TOIMINTAKULUT	-4 105 331	-4 503 432	-4 539 022	-4 539 022	-4 582 273	1 %
TOIMINTAKATE	-3 388 382	-3 768 612	-3 757 452	-3 757 452	-3 800 703	0 %

TEKNINEN LAUTAKUNTA

500 Hallinto ja tekninen toimisto

Palvelusuunnitelma

Tehtäviin kuuluu teknisen lautakunnan hallinnolliset tehtävät.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Laadukkaat teknisen toimiston palvelut	Palvelut tuotetaan joustavasti	Saatu palaute
Ammattitaitoinen ja työhön motivoitunut henkilöstö	Henkilöstön koulutus ja virkistystoiminta	Koulutuksissa käyntikerrat

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D500 Hallinto ja tekninen toimisto						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-54 224	-52 540	-59 407	-59 407	-59 407	13 %
TOIMINTAKATE	-54 224	-52 540	-59 407	-59 407	-59 407	13 %

510 Yhdyskuntasuunnittelu

Palvelusuunnitelma

Tehtävänä kaavoitus, tekninen suunnittelu ja rakennuttaminen, maanmittaus ja muu kiinteistötoimi.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Houkuttelevammat tontit	Uuden asuntoalueen kaavoitus Varaudutaan kaavamuutoksiin	Kuntalaisten ja rakentajien palaute Myytyt tontit
Uudet investoinnit	Yleissuunnitelma Ampumaradalle	Selvitykset

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D510 Yhdyskuntasuunnittelu						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-4 722	-2 800	-3 300	-3 300	-3 300	18 %
TOIMINTAKATE	-4 722	-2 800	-3 300	-3 300	-3 300	18 %

530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito

Palvelusuunnitelma

Tehtäviin kuuluu kunnan julkisten kiinteistöjen kiinteistön hoidosta vastaaminen sekä kunnan suorassa omistuksessa olevien asuntojen sekä teollisuus- ja liiketilojen kiinteistönhoidosta vastaaminen.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Kunnossapidosta huolehtiminen	Vuosikorjaustyöt, varaudutaan muutostöihin Iv-koneiden vuosihuollot	Kiinteistön seurantaohjelma Korjauksien määrä Huoltojen määrät
Taloudellisuus	Kilpailutetaan hankintoja	Kustannussäästö
Kiinteistöistä luopuminen	Myydään tarvittaessa asuntohuoneistoja Selvitellään sote rakennusten vuokrausta aluesotelle	Tehdyt toimenpiteet Tehtyjen kauppojen määrä Vuokrasopimusten määrä

Perustelut

Kiinteistöjen kunnossapidolla pyritään parantamaan kiinteistöjen tilaa. Sotekiinteistöjen selvitystä jatketaan uuden aluesoten kanssa.

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
D530 Rakennus- ja kiinteistöhoito							
TOIMINTATUOTOT	693 531	784 150	612 250	612 250	612 250	-22 %	
TOIMINTAKULUT	-609 477	-545 699	-466 070	-466 070	-466 070	-15 %	
TOIMINTAKATE	84 054	238 451	146 180	146 180	146 180	-39 %	

540 Maa- ja metsätilat, ympäristönhuolto

Palvelusuunnitelma

Tehtäviin kuuluu kunnan maa- ja vesialueiden vuokraukset sekä maa- ja metsätilojen hoito.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Metsien hoito	Metsää myydään ja hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaan	Metsänhoitosuunnitelman toteutuminen Hoidettuja metsiä /ha Myytyjä puita/km3
Vesistöjen tilan seuranta	Siikajoen yhteistarkkailu	Tuloksien seuranta
Tilojen myynti	Myydään tontteja Markkinoidaan uuden asuntoalueen tontteja	Myytyjen tonttien määrä

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	muutosprosentti	TA
D540 Maa- ja metsätila, ympäristöhuo							
TOIMINTATUOTOT	91 441	45 160	45 160	45 160	45 160	0 %	
TOIMINTAKULUT	-36 170	-18 290	-18 290	-18 290	-18 290	0 %	
TOIMINTAKATE	55 270	26 870	26 870	26 870	26 870	0 %	

Perustelut

Suunnitelmallisella metsähoidolla parannetaan kunnan metsien tilaa ja niistä saatavaa taloudellista hyötyä

550 Jätehuolto

Palvelusuunnitelma

Jätehuolto on kuntien yhteisellä jätelyhtiöllä (Vestia Oy:lle) hoidettavana. Jäteveden puhdistustoiminta hoidetaan yhteistyössä Siikalatvan keskuspuhdistamon kanssa. Sisäisestä viemäriverkostosta huolehtiminen kuuluu kunnan tehtäviin.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Mittari
Kunnossapito	Vuosihuollot Teollisuusjätevesisopimuksissa mukana oleminen	Hälytyksien määrä. Korjauksien määrä Sopimuksien määrä
Taloudellisuuden parantaminen	Kustannussäästöt Korotetaan elintarviketeollisuuden jäteveden hintaa 1.1.2022 alkaen 0,35 €/m3.	Seuranta

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D550 Jätehuolto						
TOIMINTATUOTOT	515 298	325 000	508 000	508 000	508 000	56 %
TOIMINTAKULUT	-414 371	-327 320	-401 720	-401 720	-401 720	23 %
TOIMINTAKATE	100 927	-2 320	106 280	106 280	106 280	-4 681 %

Perustelut:

Jäteveden hinta pyritään pitämään kohtuullisella tasolla.

555 Energiahuolto

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on toimittaa kiinteistöille kaukolämpöä ja huolehtia kaukolämpöverkoston toiminnasta. Lämpö ostetaan Latvaenergia Oy:ltä.

Tavoite	Toimintasuunnitelma 2022	Mittari
Taloudellisuuden parantaminen	Uusien liittyjien hankkiminen	Uusien liittyjien määrä
Lämpöverkostosta huolehtiminen	Kunnossapito	Korjauksien kerrat

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D555 Energiahuolto						
TOIMINTATUOTOT	278 594	307 800	289 250	289 250	289 250	-6 %
TOIMINTAKULUT	-246 298	-281 380	-281 350	-281 350	-281 350	0 %
TOIMINTAKATE	32 296	26 420	7 900	7 900	7 900	-70 %

Perustelut:

Kaukolämmön turvaaminen asiakkaille.

560 Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet

Palvelusuunnitelma

Tehtävänä on huolehtia puistoista, yleisistä alueista, kaavateistä, kevyenliikenteen väylistä, uimarannoista ja venevalkamista sekä katuvalaistuksesta ja yksityisteistä sekä muista liikenneasioista.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Mittari
Yleisten alueiden kunnossapito	Uimarantojen, leikkipaikkojen ja luontopolkujen kunnossapito	Tarkastukset ja saatu palaute
Työllistäminen	Yleisten alueiden siistiminen	Työllistettyjen määrä
Tiestön kunnossapito	Tiestöä ja yleisiä alueita pidetään kunnossa hoitosopimuksen mukaisesti Avustetaan 300 m ja sitä pitempiä yksityisteitä talviaurauksessa ja kesäkunnossapidossa	Kuntalaisten palaute Urakoitsijan työn tuntiseuranta. Avustettavien kohteiden määrä.
Viihtyisyyden ylläpito	Kesäkukat keskustajamaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Ahvenjärvelle uusitaan savusaunan laiturit	Saatu palaute

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D560 Liikennev, puistot, yleiset al.						
TOIMINTATUOTOT	81	0	0	0	0	0 %
TOIMINTAKULUT	-106 142	-120 330	-146 332	-146 332	-146 332	22 %
TOIMINTAKATE	-106 062	-120 330	-146 332	-146 332	-146 332	22 %

Perustelut:

Turvallisen, virikkeellisen ja viihtyisän kuntakuvan luominen pitämällä liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet hyvässä ja siistissä kunnossa.

600 Rakennusvalvonta

Palvelusuunnitelma

Tehtäviin kuuluu rakennus- ja maa-ainesvalvonta.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Mittari
Laadukas rakentaminen	Työmaapäiväkirja ja huoltokirja rakentajille Opastetaan vanhuksia korjausavustusasioissa	Opastus, neuvonta ja tarkastukset Korjausavustusten määrä
Parempi yleinen maisemakuva	Seurataan yleistä siisteyttä	Annetut huomautukset
Tuulivoimapuiston rakentaminen	Tuulivoimapuistojen kaavoitus	Tuulivoimalan rakentaminen

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D600 Rakennusvalvonta						
TOIMINTATUOTOT	11 218	10 000	10 000	10 000	10 000	0 %
TOIMINTAKULUT	-51 090	-46 660	-53 578	-53 578	-53 578	15 %
TOIMINTAKATE	-39 872	-36 660	-43 578	-43 578	-43 578	19 %

Perustelut:

Rakennusneuvonnalla ja ennaltaehkäisevällä suunnittelulla ja joustavilla lupaprosesseilla vaikutetaan rakentamisen ja korjaamisen laadun parantamiseen.

610 Palo- ja pelastustoimi

Palvelusuunnitelma

Tehtävänä on yhteistyössä Jokipelastuksen kanssa turvata palo- ja pelastustoiminta Pyhännän kunnan alueella.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2022	Mittari
Päivälähdön turvaaminen	Jokilaaksojen pelastuslaitoksen suunnitelman mukaan	Toimintakertomus
Kehittäminen	Osallistutaan Jokipelastuksen päätöksentekoon ja kehittämiseen	Toiminta

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D610 Palo- ja pelastustoimi						
TOIMINTATUOTOT	40 260	42 620	42 630	42 630	42 630	0 %
TOIMINTAKULUT	-223 148	-234 730	-281 910	-31 910	-31 910	20 %
TOIMINTAKATE	-182 888	-192 110	-239 280	10 720	10 720	25 %

Perustelut:

Päivälähdön turvaamisella varmistetaan palo- ja pelastustoiminnan palvelun toimintavarmuus Pyhännällä

	Tilinpäätös 2020	TA + Muutokset 2021	TA esitys 2022	TS 2023	TS 2024	TA muutosprosentti
D50 Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	1 630 422	1 514 730	1 507 290	1 507 290	1 507 290	0 %
TOIMINTAKULUT	-1 745 643	-1 629 749	-1 711 957	-1 461 957	-1 461 957	5 %
TOIMINTAKATE	-115 222	-115 019	-204 667	45 333	45 333	78 %

Käyttötalous yhteensä	TA+muutos				
	TP 2021	2021	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Toimintatuotot	2 437 931	2 376 800	2 399 460	2 399 460	2 399 460
Toimintakulut	-13 337 999	-13 455 246	-14 222 460	-7 091 460	-7 131 547
Netto	-10 900 068	-11 078 446	-11 823 000	-4 692 000	-4 732 087

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Talousarvion tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kunnan tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä taloudellisen käyttöiän mukaisiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa lasketaan yhteen talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään seuraavia tietoja:

- Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla
- vuosikate ilmoittaa paljonko tulo-rahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen. Tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, varausten ja rahastojen muutos. Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

TULOSLASKELMA (Ulk.)	TP 2020	TA+muutos 2021	TA 2022	SU 2023	SU 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 190 383	965 610	1 182 900	1 182 900	1 182 900
Maksutuotot	65 459	61 000	41 000	41 000	41 000
Tuet ja avustukset	41 472	62 800	62 500	62 500	62 500
Vuokratuotot	697 735	795 390	623 030	623 030	623 030
Muut toimintatuotot	28 731	1 900	1 200	1 200	1 200
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 023 780	1 886 700	1 910 630	1 910 630	1 910 630
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-2 496 737	-2 744 955	-2 770 877	-2 770 877	-2 770 877
Eläkekulut	-618 927	-651 907	-587 551	-587 551	-587 551
Muut henkilösivukulut	-63 369	-106 740	-101 372	-101 372	-101 372
Palvelujen ostot	-8 143 380	-7 915 975	-8 678 520	-1 546 220	-1 546 220
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-873 846	-936 010	-1 056 030	-1 057 330	-1 057 330
Avustukset	-181 225	-203 750	-198 750	-198 750	-198 750
Vuokratulut	-500 251	-383 389	-325 010	-325 010	-325 010
Muut toimintakulut	-46 113	-22 420	-15 520	-15 520	-15 520
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 923 848	-12 965 146	-13 733 630	-6 602 630	-6 602 630
TOIMINTAKATE					
	-10 900 068	-11 078 446	-11 823 000	-4 692 000	-4 692 000
Verotulot	5 028 356	5 191 000	5 856 000	3 627 000	3 623 000
Valtionosuudet	6 341 594	6 409 140	6 724 600	3 002 000	3 127 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	11 351	8 900	12 500	12 500	12 500
Muut rahoitustuotot	12 941	13 880	13 850	13 850	13 850
Korkokulut	-12 951	-14 500	-54 500	-54 500	-54 500
Muut rahoituskulut	-2083	-500	-500	-500	-500
VUOSIKATE	479 141	529 474	728 950	1 908 350	2 029 350
Suunnitelman mukaiset poistot	-487 112	-437 742	-646 405	-646 405	-646 405
TILIKAUDEN TULOS	-7 971	91 732	82 545	1 261 945	1 382 945
Poistoeron lis(-)/väh(+)	-607 912	89 540	89 540	89 540	89 540
Varausten lis(-)/väh(+)	700 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	84 117	181 272	172 085	1 351 485	1 472 485
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toimintatuotot/Toimintakulut %	15,7 %	14,60 %	13,90 %	28,90 %	28,90 %
Vuosikate/Poistot %	98 %	121 %	113 %	295 %	314 %
Vuosikate, euroa/asukas	301	327	448	1168	1236
Asukasmäärä	1594	1618	1626	1634	1642

TULOSLASKELMAOSA	TP 2020	TA+muutos 2021	TA 2022	SU 2023	SU 2024
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 534 080	1 370 860	1 586 780	1 586 780	1 586 780
Maksutuotot	65 459	61 000	41 000	41 000	41 000
Tuet ja avustukset	41 472	62 800	62 500	62 500	62 500
Vuokratuotot	747 335	859 540	687 180	687 180	687 180
Muut toimintatuotot	49 586	22 600	22 000	22 000	22 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 437 931	2 376 800	2 399 460	2 399 460	2 399 460
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-2 517 590	-2 765 655	-2 791 677	-2 791 677	-2 791 677
Eläkekulut	-618 927	-651 907	-587 551	-587 551	-587 551
Muut henkilösivukulut	-63 369	-106 740	-101 372	-101 372	-101 372
Palvelujen ostot	-8 487 077	-8 321 225	-9 162 200	-2 029 900	-2 029 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-873 846	-936 010	-977 530	-977 530	-977 530
Avustukset	-181 225	-203 750	-198 750	-198 750	-198 750
Vuokratulot	-549 852	-447 539	-389 160	-389 160	-389 160
Muut toimintakulut	-46 113	-22 420	-14 220	-15 520	-15 520
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 337 999	-13 455 246	-14 222 460	-7 091 460	-7 091 460
TOIMINTAKATE	-10 900 068	-11 078 446	-11 823 000	-4 692 000	-4 692 000
Verotulot	5 028 356	5 191 000	5 856 000	3 627 000	3 623 000
Valtionosuudet	6 341 594	6 409 140	6 724 600	3 002 000	3 127 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Korkotuotot	11 351	8 900	12 500	12 500	12 500
Muut rahoitustuotot	12 941	13 880	23 270	23 270	23 270
Korkokulut	-12 951	-14 500	-54 500	-54 500	-54 500
Muut rahoituskulut	-2083	-500	-9920	-9920	-9920
VUOSIKATE	479 140	529 474	728 950	1 908 350	2 029 350
Suunnitelman mukaiset poistot	-487 112	-437 742	-646 405	-646 405	-646 405
TILIKAUDEN TULOS	-7 971	91 732	82 545	1 261 945	1 382 945
Poistoeron lis(-)/väh(+)	-607 912	89 540	89 540	89 540	89 540
Varausten lis(-)/väh(+)	700 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	84 117	181 272	172 085	1 351 485	1 472 485

3.1 Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja tunnusluvut

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulo-rahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen, ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kuvaa investointien ja vuosikatteen suhdetta. Vuosikatteen tulisi kattaa poistot. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulo-rahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään arvioitua asukaslukua suunnitteluvuoden lopussa.

4 INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille.

Investointiosan sitovuustasot valtuustoon nähden;

- irtain omaisuus, toimitelimitäin
- muut investoinnit hankkeittain

Hallinto-osasto

424 Hallinto-osaston kiinteä omaisuus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-20 000	-20 000		
Avustukset				
Myynti	20 000	20 000		
NETTO	0	0		

Varaudutaan maa-alueiden ostoon ja myyntiin.

442 Hallinto-osaston osakkeet

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 500	-60 500	-60 500	-60 500
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 500	-60 500	-60 500	-60 500

Koy Pyhännän Teollisuushallin ja As Oy Pyhännän Kirkkotien pääomavastikkeet

Sivistyslautakunta

523 Museorakennusten kunnostus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-20 000	-10 000		
Avustukset	10 000	10 000		
Myynti				
NETTO	-10 000	0		

Investoinnilla saatetaan tuulimyllyn korjaus loppuun

525 Liikuntahallin sos.tilojen remontti

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-80 000	-30 000	-50 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-80 000	-30 000	-50 000	

Investoinnilla peruskorjataan liikuntahallin sosiaalituloja

526 Peruskoulun kalusto

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-12 500	-12 500		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-12 500	-12 500		

Hämähäkkikeinut ja liikuntavälineitä yhtenäiskoululle.

536 Päiväkodin kalusto

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-15 000	-15 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-15 000	-15 000		

Päiväkodin pihalle leikkimökki ja varjoalue.

Tekninen lautakunta**555 Kaavoitus**

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 000	-30 000	-30 000	-20000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000	-30 000	-30 000	-20 000

Taipaleenketojen uuden asuntoalueen asemakaavoitus ja Tavastkengän kyläkaavoitus.

565 Vesistöjen kunnostus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-100 000	-30 000		
Avustukset	50 000			
Myynti				
NETTO	-50 000	-30 000		

Sisältää Siikajoen vesistöhankeiden kuntaosuuden. V. 2022 investointivaraus sisältää Pyhännäjärven ja Iso-Lamujärven kaislojen niitto.

566 Retkeilyreittien kunnostus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 000	-40 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000	-40 000		

Investointi pitää sisällään maastopyöräilyreitit luvitukset, rakentamisen ja merkitsemisen mm. keskustan läheisyyteen tulevalle reitillä Noposenkangas-Patramonkangas-Kajaanitie ja Ahvenjärvi – Salmijärven-Hellämönharju (vieremän raja) maastoon tulevalle reitille sekä Pyhäntä-Pitkäkangas-Kallioneva-Ahvenjärvi maastoon tulevalle maastopyöräireitille. Latupohjan 5 km tekemisen seurakunnan maalle.

590 Hyvinvointitalo

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-4 000 000	-4 000 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-4 000 000	-4 000 000		

Hyvinvointitalon rakentaminen

609 Kirjavaniementien peruskorjaus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 000			-60 000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000			-60 000

Kirjavaniementien kunnostustyöt.

611 Veneenlaskupaikat

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-70 000	-20 000	-50 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-70 000	-20 000	-50 000	

Veneenlaskupaikkojen rakentaminen Lamujoen kioskin kohdalle ja Piklaksen tontin rantaan.

617 Seurantien viemärointi

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-200 000			-100000
Avustukset	40 000			
Myynti				

NETTO	-160 000		-100 000
-------	----------	--	----------

Hanke käsittää Seurantien viemäroinnin.

620 Leiviskänkankaan hulevesijärjestelmä

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-300 000			-10 000
Avustukset	150 000			
Myynti				
NETTO	-150 000			-10 000

Investointi käsittää Leiviskänkankaan hulevesijärjestelmän parantamista. Hankkeelle haetaan ympäristöpuolen avustus.

621 Ampumarata

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-10 000	-10 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-10 000	-10 000		

Hanke käsittää ampumaradan yleissuunnitelman laatimisen Orsiniemen alueelle.

622 Taipaleenketojen kunnallistekniikan rakentaminen

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-130 000	-120 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-130 000	-120 000		

Investointi käsittää Taipaleenketojen uuden asuntoalueen kunnallistekniikan rakentamisen.

623 Pienuimahalli

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-10 000		-10 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-10 000		-10 000	

Tehdään selvitys pienuimahallin investoinnista ja käyttökustannuksista sekä sijoitusvaihtoehtoista.

624 Venesataman rakentaminen

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-30 000		-30 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-30 000		-30 000	

Investointi pitää sisällään Koivukujan venesataman laajentamisen.

625 Kuntoportaat

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-30 000	-10 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-30 000	-10 000		

Hanke sisältää kuntoportaatan rakentamisen

626 Autionrannan uimarannan kehittäminen

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 000	-10 000	-50 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000	-10 000	-50 000	0

Hanke aloitetaan uimarannan yleissuunnitelman laatimisella, jossa huomioidaan virkistykseen, matkailuun ja liikuntaan liittyviä asioita.

627 Hytintien viemärin saneeraus

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-60 000		-60 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000		-60 000	

Hytintien viemäriverkoston saneeraus.

628 Katettu kaukalo

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-10 000		-10 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-10 000		-10 000	

Selvitys katetun kaukalon investoinnista ja käyttökustannuksista.

Yhteensä

	Kustannusarvio	TA 2022	SU 2023	SU 2024
Menot	-5 398 000	-4 418 000	-350 500	-250 500
Avustukset	250 000	10 000	0	0
Myynti	20 000	20 000	0	0
NETTO	-5 128 000	-4 388 000	-350 500	-250 500

5 RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Lisäksi rahoitusosassa esitetään lainakannassa tapahtuvat muutokset.

RAHOITUSOSA		TP 2020	TA 2021 + muutos	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	+/-	479 141	529 474	728 950	1 908 350	2 029 350
Tulorahoituksen korjaukset	+/-	-18 814	-10 000	-10 000	0	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-	-599 666	-610 500	-4 418 000	-350 500	-250 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	207 000	40 000	10 000	0	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	+	28 905	30 000	30 000	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	+/-	96 566	-21 026	-3 659 050	1 557 850	1 778 850
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-		-955 000			
Antolainasaamisten vähennykset	+	15 490	15 500	40 000	40 000	40 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+		1 000 000	4 000 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-464 928	-270 000	-408 352	-400 000	-400 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	200 000	300 000	-500 000	-500 000	-500 000
Oman pääoman muutokset	+/-	-50 588				
Muut maksuvalmiuden muutokset	+/-	470 004				
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	266 544	69 474	-527 402	697 850	918 850

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1043	-1007	-5055	-2880	-247
Lainanhoitokate	0,9	0,9	0,7		
Kassan riittävyys, pv	18,6	21,0	5,0		

5.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut

Investointien omarahoitusosuus

Investoinnin omarahoitusosuus -tavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen, jos tavoitteena on rahoittaa investoinnit kokonaan omarahoituksella. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia kertaluonteisia tuloja tai menoja taikka tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainan lyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

6 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
10 Keskusvaalilautakunta	N	3 164	
12 Tarkastuslautakunta		12 515	
13 Kunnanhallitus	N	7 955 802	110 600
40 Sivistyslautakunta	N	4 539 022	781 570
50 Tekninen lautakunta	N	1 711 957	1 507 290
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		5 856 000
Valtionosuudet	B		6 724 600
Korkotuotot	B		12 500
Muut rahoitustuotot	B		23 270
Korkokulut	B	54 500	
Muut rahoituskulut	B	9920	
INVESTOINTIOSA			
Kunnanhallitus			
Kiinteä omaisuus	N	20 000	20 000
Sijoitukset	N	60 500	
Sivistyslautakunta			
Koneet ja kalusto	N	12 500	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	15 000	
Korjausrakentaminen	N	40 000	10 000
Tekninen lautakunta			
Aineeton omaisuus	N	30 000	
Uudisrakentaminen	N	4 000 000	
Julkinen käyttöomaisuus	N	120 000	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	120 000	
RAHOITUSOSA			
Rahoitustoiminta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		40 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	408 352	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	500 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen			527 402
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		19 613 232	19 613 232

7 JÄTEVESILAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto					
Liikevaihto yhteensä	515 298	285 000	508 000	508 000	508 000
Materiaalit ja palvelut					
Ostot tilikaudella	-14 558	-10 300	-10 000	-10 000	-10 000
Palvelujen ostot	-392 754	-301 700	-389 720	-389 720	-389 720
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilösivukulut					
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 024	-27 500	-26 030	-26 030	-26 030
Liiketoiminnan muut kulut	-4 217				
Liikeylijäämä/alijäämä	77 745	-54 500	82 250	82 250	82 250
Rahoitustuotot ja kulut					
Korvaus peruspääomasta	-9 420	-9 420	-9 420	-9 420	-9 420
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	68 325	-63 920	72 830	72 830	72 830